

Monumentnummer*: 508533

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 januari 1998
Kadaster deel/nr: 14809/30

*Monumentnaam***

St. Augustinuskerk

Complexnummer

508532

Complexnaam

St. Augustinus

*Woonplaats**

Amsterdam

*Gemeente**

Amsterdam

*Provincie**

Noord-Holland

*Straat**

Nieuwendammerdijk

*Nr**

227

*Toev.**

*Postcode**

1025 LK

*Woonplaats**

Amsterdam

Situering

Locatie

Nieuwendam

*Kadastrale gemeente**

Amsterdam

*Sectie**

AL

*Kad. object**

4628

Appartement

A2

Grondperceel

Amsterdam

AL

4628

A1

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

In 1888-1889 naar neo-gotisch ontwerp van A. Tepe uitgevoerde St. Augustinuskerk, dwars op de dijk gesitueerd met koor aan de noordzijde.

Omschrijving

Deels op een natuurstenen plint, in donkerbruine baksteen opgetrokken geheel onderkelderde pseudo-basilicale kruiskerk in neo-gotischestijl met uitgebouwde zuidtoren. De hoge toren bestaat uit vier bouwlagen, op de hoeken voorzien van zich sprongsgewijs verjongende steunberen, met eenhoge ingesnoerde achtzijdige spits met leien bedekt. De toren is voorzien van verdiept geplaatste spitsboogvormige vensters met glas-in-lood en galmgaten. Aan de binnenzijde is de toren voorzien van opvallend metselwerk bestaande uit gebogen driehoeken. De ingang bevindt

zich aan de dijk en bestaat uit een dubbele eikehouten deur. In de muur onderaande toren is een steen gemetseld waarin de tekst: "Templum hoc potissimum aedificatum est fidelium sumptibus Rev. pater J. van Sleeuwen centum viginti quinquedioceseos Harlemensis ecclesii per tres annos concionando ipse atque colligendo comparavit". (Deze prachtige kerk is gebouwd met de bijdragen van gelovigen die de eerwaarde pater J. van Sleeuwen, pastoor alhier, heeft verkregen door zelfgedurende drie jaar in 125 verschillende kerken van het bisdom Haarlem te bedelen en te collecteren).

Eveneens een gedenksteen waarop de tekst: "Hanc in honorem S.P.N. Augustini ecclesiam consecravit l11. mus ac Rev. mus Dums".

Te weerszijden van de fronttoren twee kleine bouwvolumes met door leien gedekte tentdaken. Hiervan heeft het oostelijk bouwvolume een eikehouten toegangsdeur aan de zijkant. Aan delangszijden bevinden zich tussen deze twee kleine bouwvolumes de driezijdig gesloten transeptarmen twee zijbeuken van elk vier traveeën lang, alle zijn voorzien van zich naar bovenverjongende steunberen waartussen spitsboogvormige vensters met glas-in-lood. De eerste en derde travee van het oostelijke zijbeuk zijn voorzien van eikehouten toegangsdeuren welke toegang geven tot resp. een zijportaal en het souterrain. Beide transeptarmen zijn in het noorden voorzien van een zijkapel. Het koor is vijfzijdig gesloten. De in Maasdekking uitgevoerde daken hebben sierlijke pironen bij de hoeken en kleine dakkapellen met luiken waarin open vierpas en gekante spitsen. Klokkenstoel met gelui bestaande uit een klok van Petit und Gebr. Edelbrock/Eijsbouts, 1911, diam. 45,7 cm en twee moderne klokken. Mechanisch torenuurwerk, Addicks, circa 1927, elektrische aandrijving.

Interieur

De 19de-eeuwse glas-in-loodramen in de absis zijn gesigineerd door Van Soest en Willemse te Utrecht. In de langswanden bevinden zich 20ste-eeuwse glas-in-loodramen van Gisèle Waterschoot van de Gracht. De preekstoel, het kunststenen altaar en het pneumatisch orgel (deels) zijn gebouwd door Adema. De vijf 18de-eeuwse statieschilderijen van Adriaan van de Velde zijn afkomstig van de voormalige Augustijner schuilkerk 'De Star' op het Rusland. Op het hoofaltaar met sjabloonmotieven beschilderde tegels.

Waardering

Pseudo-basilicale kruiskerk met bijbehorend interieur in neo-gotische stijl naar ontwerp van A. Tepe en aan de zuid- en oostzijde omgeven door ijzeren hekwerk op bakstenen muur met ezelsrug, als hoofdonderdeel van het kerkelijk complex St. Augustinus van algemeen belang wegens de architectuur-, cultuur- en kunsthistorische waarde. Tevens van situationele waarde wegens het markante silhouet van de hoge fronttoren en de ligging aan de Grote Die.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerk